

Ετήσια Έκθεση 2021: Ενημερωτικό Σημείωμα

Το 2021 υποβλήθηκαν στον Συνήγορο του Πολίτη 18.802 αναφορές. Η αύξηση (1,6%) του αριθμού των αναφορών που υποβλήθηκαν σε σχέση με το 2020, επιβεβαιώνει τη σταθερά ανοδική τάση που καταγράφεται, ως προς την υποβολή αναφορών τα τελευταία χρόνια. Η διατήρηση του υψηλού αριθμού των αναφορών μπορεί να αποδοθεί και στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες, για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, στις συναλλαγές τους με τη Διοίκηση, εξαιτίας της πανδημίας, η οποία αποτέλεσε την κύρια αιτία υποβολής περισσότερων από 1.600 αναφορών.

Και κατά το 2021 επιβεβαιώθηκε το χρόνιο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Διοίκηση στην ικανοποίηση αιτημάτων που σχετίζονται με το **ασφαλιστικό και εργασιακό καθεστώς των πολιτών**, για τα οποία υποβλήθηκαν στον Συνήγορο του Πολίτη οι περισσότερες αναφορές.

Σταθερά ακολουθούν θέματα που σχετίζονται με το **οικιστικό περιβάλλον** και συγκεκριμένα με τη χωροθέτηση, αδειοδότηση και παρακολούθηση της λειτουργίας έργων και επιχειρήσεων, καθώς και ζητήματα-προβλήματα συναφή με τη λειτουργία καθαυτή των δημοσίων υπηρεσιών (επικοινωνία, πρόσβαση, διεκπεραίωση αιτημάτων, κ.λπ.). Επίσης υψηλά, όπως κάθε χρόνο, εμφανίζονται και τα προβλήματα που ανακύπτουν στις **φορολογικές υποθέσεις** των πολιτών, καθώς και τα προβλήματα που συνδέονται με την **είσοδο και την παραμονή των αλλοδαπών** στη χώρα.

Ενδιαφέρον προκαλεί και ο αριθμός των αναφορών για διακρίσεις λόγω φύλου, που υποδεικνύει ότι η χώρα μας πρέπει να καλύψει αρκετά κενά ακόμη στον τομέα αυτό.

Υπογραμμίζεται ότι **κακοδιοίκηση καταγράφηκε σχεδόν σε όλο το φάσμα των λειτουργιών της Διοίκησης**. Επισημαίνεται επίσης και η πολύ σημαντική επίδραση που είχε, για δεύτερο συνεχόμενο έτος, η πανδημία COVID-19 σε όλο το εύρος της δημόσιας ζωής. Οι συγκεκριμένες αναφορές αφορούσαν ζητήματα που σχετίζονταν με το εμβολιαστικό πρόγραμμα, την υγειονομική περίθαλψη ασθενών με COVID-19, τη σχολική φοίτηση, τις οικονομικές ενισχύσεις των επιχειρήσεων, πρόστιμα για μετακίνηση κ.ά.

Όπως αναφέρει στην εισαγωγή της ετήσιας έκθεσης ο Συνήγορος του Πολίτη κ. Ανδρέας Ποττάκης, «η παγκόσμια υγειονομική κρίση, συνέπεια της εξάπλωσης του ιού COVID-19 και των μεταλλάξεών του, αναμφίβολα υπήρξε ο πλέον καταλυτικός παράγοντας που διαμόρφωσε την καθημερινότητα του πληθυσμού της χώρας. Παράλληλα, το 2021 έφερε με εμφατικό και δραματικό τρόπο στο προσκήνιο τις συνέπειες της κλιματικής κρίσης, αλλά και των ελλειμμάτων και αδυναμιών του υφιστάμενου πλαισίου για τη διαχείρισή τους. Επίσης, η ραγδαία και ακραία αύξηση των τιμών της ενέργειας που γρήγορα επέφερε ανατίμηση όλων σχεδόν των αγαθών και υπηρεσιών, περιήγαγε σημαντικό αριθμό του πληθυσμού σε δυσκολία, ενίοτε και σε αδυναμία, κάλυψης βασικών αναγκών. Οι επιπτώσεις της παρατεταμένης διατήρησης εξαιρετικά υψηλών τιμών στην ενέργεια αναμένεται να έχει ισχυρότερες επιπτώσεις, οικονομικές και κοινωνικές, το 2022».

Ειδικότερα, όπως σημειώνει ο κ. Ποττάκης:

Το πρόγραμμα μαζικού εμβολιασμού του πληθυσμού υλοποιήθηκε χωρίς σοβαρές δυσλειτουργίες. Η πίεση στο δημόσιο σύστημα υγείας, ωστόσο, παρέμεινε, καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς, σε υψηλά επίπεδα. Οι ανάγκες στην αντιμετώπιση περιστατικών COVID-19 επιβάρυναν τη συνολική του λειτουργία, με αποτέλεσμα την αναδιάταξη μονάδων και, σε ορισμένες περιπτώσεις, τον περιορισμό ή την καθυστέρηση στην παροχή υπηρεσιών για, μη σχετιζόμενα με την πανδημία, περιστατικά και χρόνιες παθήσεις.

Οι εκτεταμένες πυρκαγιές που σημειώθηκαν το καλοκαίρι του 2021, ανέδειξαν τη σημασία της κατάλληλης και επαρκούς πυροσβεστικής υποστήριξης. Το σύνθετο πλέγμα αρμοδιοτήτων για υλοποίηση προληπτικών μέτρων και εργασιών, αναμφίβολα συντείνει στην ελλιπή και αναποτελεσματική διαχείριση ακραίων καιρικών φαινομένων. Είναι χαρακτηριστική η περίπτωση της αρμοδιότητας για την κοπή και κλάδευση δέντρων, σε περιοχές εντός ή εκτός εγκεκριμένων σχεδίων, ή και σε περιοχές που διέρχεται το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Η κλιματική αλλαγή έχει επιτείνει την ανάγκη ορθολογικής διαχείρισης των ομβρίων υδάτων. Κατά την εκδήλωση φαινομένων με έντονες βροχοπτώσεις (όπως λ.χ., οι κακοκαιρίες «Ιανός» το 2020, «Μπάλλος» το 2021), ολόκληροι οικισμοί και τμήματα πόλεων (Καρδίτσα, Κέρκυρα, περιοχές της Αθήνας, κ.ά.) πλημμύρισαν, καθώς, σε αντίθεση με την οικεία νομοθεσία, τα περισσότερα ρέματα, τα οποία εκ της φύσεώς τους αποτελούν τις οδούς απορροής, δεν έχουν καν οριοθετηθεί. Εκ των βασικών, δε, λόγων για την παράλειψη οριοθέτησης, είναι το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο δεν καθιστά αποκλειστικά αρμόδια συγκεκριμένη υπηρεσία, αλλά αντιθέτως δημιουργεί συντρέχουσα αρμοδιότητα στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, στην Περιφέρεια και στους Δήμους, με αποτέλεσμα να δημιουργείται σύγχυση, να επιτείνεται η ολιγωρία, και οι υπηρεσίες τελικώς να αποποιούνται την ευθύνη ανάληψης του έργου.

Η ραγδαία και ακραία αύξηση των τιμών ενέργειας που παρατηρήθηκε μέσα στο 2021, είχε και έχει πολυδιάστατες και οξύτατες συνέπειες. Η ενεργειακή κρίση θέτει εκ νέου ζήτημα αποδέσμευσης των λογαριασμών κατανάλωσης ενέργειας από χρεώσεις υπέρ τρίτων. Η ενέργεια αποτελεί προϊόν που υπόκειται στους κανόνες της ελεύθερης αγοράς, είναι, όμως, ταυτόχρονα και αγαθό ζωτικής σημασίας για το κοινωνικό σύνολο. Ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να επιβαρύνεται με χρεώσεις αναντίστοιχες του είδους της παροχής, ιδίως όταν η αδυναμία εξόφλησης του λογαριασμού του ηλεκτρικού ρεύματος, με τον οποίο συνεισπράττονται οι χρεώσεις αυτές, έχει ως αποτέλεσμα το επαχθές μέτρο της διακοπής ηλεκτροδότησης.

Επαναπροωθήσεις: Τον Απρίλιο του 2021, ο Συνήγορος έδωσε στη δημοσιότητα την ενδιάμεση Έκθεσή του για τις καταγγελλόμενες επαναπροωθήσεις αλλοδαπών, από την Ελλάδα στην Τουρκία, στην περιοχή του Έβρου. Η έκθεση κατέγραψε την πορεία της έρευνας που αυτεπαγγέλτως ξεκίνησε ο Συνήγορος τον Ιούνιο του 2017 μέχρι το τέλος του 2020. Η επανάληψη μιας διαχρονικά σταθερής πρακτικής ως προς τον καταγγελλόμενο τρόπο εντοπισμού, σύλληψης, μεταφοράς σε ενδιάμεσους σταθμούς και τελικής επαναπροώθησης των αλλοδαπών στην Τουρκία, έχει δημιουργήσει ανησυχία για το επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων στη χώρα.

Πληροφορίες: 213 1306600

press@synigoros.gr